

DIGIRES

Baltijos skaitmeninio
atsparumo tyrimų centras

Netapk dezinformacijos auka –
tikrink informacijos patikimumą!

Patikrinti
faktai

MES JAU
PATIKRINOME

www.digires.lt

5

IFCN (INTERNATIONAL FACT-CHECKING NETWORK) PRINCIPAI

DIGIRES

Baltijos skaitmeninio atsparumo
tyrimų centras

1. Įsipareigojimas būti nešališku ir sąžiningu

- ➔ IFCN signatarai tikrina faktus, išlaikydami tuos pačius standartus ir nešališkumą
- ➔ Parenkant teiginius, kuriuos tikrinti, atsižvelgiama į jų paplitimą, aktualumą
- ➔ Tikrinant teiginius įrodymai diktuoja išvadas
- ➔ IFCN signatarai neišreiškia palaikymo kuriai nors pusei, kalbėdami apie tikrinamus teiginius, ir neužima šiais klausimais jokios politinės pozicijos

2. Įsipareigojimas laikytis standartų ir šaltinių skaidrumo

- ➔ IFCN signatarai, tikrindami faktus, nurodo pakankamai duomenų apie naudojamus šaltinius ir pateikia juos patogiai taip, kad skaitytojas galėtų „atkurti“ faktų tikrintojo darbą
- ➔ Šaltiniai nenurodomi, jei jų įvardijimas galėtų jiems kelti pavojų, tačiau stengiamasi pateikti kuo daugiau informacijos
- ➔ Pirmenybė teikiama pirminiams šaltiniams
- ➔ Faktų tikrinimo tekstuose nurodomos šaltinių pažiūros ar interesai, jei tai turi reikšmės priimtoms išvadoms

3. Įsipareigojimas atskleisti finansavimą ir vidinę organizaciją

- ➔ Faktų tikrintojai privalo aiškiai nurodyti visus rėmėjus, kurie prisideda prie projekto gyvavimo, ir įvardyti, ar politikams leidžiama remti organizaciją
- ➔ Faktų tikrinimo iniciatyvų rėmėjai negali daryti įtakos publikuojamam turiniui
- ➔ IFCN signatarai privalo aiškiai įvardyti visus prie projekto prisidedančius asmenis, jų rolę organizacijoje
- ➔ Publikuojant faktų tikrinimo tekstus galima išlaikyti autorių anonimiškumą, jei redaktoriai užtikrina turinio kontrolę
- ➔ IFCN signatarai privalo aiškiai įvardyti, kokiomis priemonėmis skaitytojai galėtų su jais susisiekti

4. Įsipareigojimas laikytis skaidrių metodologijos principų

- ➔ IFCN nariai aiškiai apibrėžia savo darbe naudojamą metodologiją – kaip atrenkami teiginiai tikrinti, kokia pasitelkiama žurnalistinio tyrimo eiga, kokių teiginių tikrinti negalima
- ➔ Faktų tikrinimo organizacijos skatina skaitytojus reaguoti, siųsti įtarimų keliantį turinį ir įsipareigoja atsakyti į siunčiamas užklausas
- ➔ Faktų tikrinimo organizacijos stengiasi susisiekti su klaidinančių teiginių paviešinusiais asmenimis, nebent dėl tam tikrų priežasčių to nepavyksta padaryti
- ➔ Faktų tikrintojai parenka tikrinti tinkamus teiginius, atsižvelgdami į jų aktualumą, paplitimą ir, kai tik įmanoma, paaiškina, kodėl teiginys buvo pasirinktas

5. Įsipareigojimas vykdyti atvirą ir sąžiningą taisyčių politiką

- ➔ Faktų tikrintojai privalo aiškiai nurodyti visus rėmėjus, kurie prisideda prie projekto gyvavimo, ir įvardyti, ar politikams leidžiama remti organizaciją
- ➔ Faktų tikrinimo iniciatyvų rėmėjai negali daryti įtakos publikuojamam turiniui
- ➔ IFCN signatarai privalo aiškiai įvardyti visus prie projekto prisidedančius asmenis, jų rolę organizacijoje
- ➔ Publikuojant faktų tikrinimo tekstus galima išlaikyti autorių anonimiškumą, jei redaktoriai užtikrina turinio kontrolę
- ➔ IFCN signatarai privalo aiškiai įvardyti, kokiomis priemonėmis skaitytojai galėtų su jais susisiekti

Daugiau patikrintų faktų www.digires.lt